

PROTOKOLL FRA HOVEDSTYREMØTET 23. JUNI 2021

Til stede:

Hovedstyret: Øystein Olsen, Ida Wolden Bache, Karen Helene Ulltveit-Moe, Kristine Ryssdal, Arne Hyttnes, Nina Udnes Tronstad, Hans Aasnæs og Egil Herman Sjursen

Fra de ansatte: Mona H. Sørensen (sak 118-125) og Truls Oppedal (sak 118-125)

Tilsynssekretariatet: Jan Frode Jakobsen (sak 108, 113-114, 116, 121-124)

Administrasjonen: Nicolai Tangen (sak 108, 115-117, 119), Trond Grande (sak 108-117, 119, 122, 124), Mie C. Holstad (sak 115), Per Løken (sak 115), Charlotte Wium (sak 115), Lise Lindbäck (sak 108-117, 119, 122, 124), Carine Smith Ihenacho (sak 108-113), John Tore Vatnar (sak 109-112, 116), Dag Huse (sak 108, 115-116), Hege Gjerde (sak 123), Patrick Du Plessis (sak 108, 116), Maren Romstad (sak 108), Fredrik Willumsen (sak 108, 114), Wilhelm Mohn (sak 108-113), Jane Haugland (sak 119-124), Ada M. Aass (sak 119-120), Fidan Kacaniku (sak 119-120), Erik Andreassen (sak 119-120), Marius Ryel (sak 121-122), Alexander Behringer (sak 121-122), Lars Hammersbøen (sak 122), Ørjan Agdesteen (sak 123-124), Runar Malkenes (sak 108-114, 116), Line Aaltvedt (sak 108-114, 116), Jan Thomsen (sak 108, 113-114, 121-124), Helge Syrstad (sak 122), Kirsten Steinberg (sak 125), Pål Haugerud (sak 108-117), Bjarne Gulbrandsen (sak 108-126), Birger Vikøren (sak 108-126), Kyrre Nilsen (sak 108-126), Lise Lotte Brovold (sak 108-126)

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

Hovedstyret sluttet seg til at møtet ble gjennomført som kombinert fysisk møte og videomøte.

Sak 108/2021 Klimarisiko i Statens pensjonsfond utland (SPU)

Saksdokument: Notat 18. juni 2021 fra NBIM
Notat 18. juni 2021 fra Risiko- og investeringsutvalget

Finansdepartementet har i brev 5. mars 2021 bedt Norges Bank vurdere fondets klimarisiko og hvordan klimarisiko og klimarelaterte investeringsmuligheter kan håndteres i forvaltningen av fondet.

Hovedstyret fikk en redegjørelse om temaet i seminar 27. april 2021, og et første utkast til brev ble behandlet i hovedstyremøtet 26. mai 2021.

Trond Grande redegjorde for saksfremlegget og revidert utkast til svarbrev.

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av, herunder viktigheten av å videreføre prinsippene som dagens investeringsstrategi bygger på. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og sluttet seg til at det sendes et brev til Finansdepartementet i tråd med vedlagte utkast. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille brevet i tråd med merknader gitt i hovedstyrets møte.

Sak 109/2021 Tilråding fra Etikkrådet

a) Tilråding fra Etikkrådet 15. mars 2021 (3) om å utelukke selskap

Saksdokument: Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok en tilråding fra Etikkrådet 15. mars 2021 om utelukkelse av selskapet China Traditional Chinese Medicine Holdings Co Ltd. Tilrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade, jf. det atferdsbaserte kriteriet i Retningslinjene for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 3 første ledd bokstav c).

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- China Traditional Chinese Medicine Holdings Co Ltd utelukkes fra Statens pensjonsfond utlands portefølje.
- Finansdepartementet orienteres om vedtaket.
- Utelukkelsen trer i kraft 1. september 2021. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å gi unntak fra tidsfristen i situasjoner med likviditetsutfordringer eller i andre særskilte situasjoner. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

b) Tilråding fra Etikkrådet 15. mars 2021 (4) om å utelukke to selskaper

Saksdokument: Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok en tilråding fra Etikkrådet 15. mars 2021 om utelukkelse av selskapene Tong Ren Tang Technologies Co Ltd og Beijing Tong Ren Tang Chinese Medicine Co Ltd. Tilrådingen er begrunnet med risiko for at selskapene medvirker til alvorlig miljøskade, jf. det atferdsbaserte kriteriet i Retningslinjene for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 3 første ledd bokstav c).

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- Selskapene Tong Ren Tang Technologies Co Ltd og Beijing Tong Ren Tang Chinese Medicine Co Ltd utelukkes fra Statens pensjonsfond utlands portefølje.
- Finansdepartementet orienteres om vedtaket.
- Utelukkelsen trer i kraft 1. september 2021. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å gi unntak fra tidsfristen i situasjoner med likviditetsutfordringer eller i andre særskilte situasjoner. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

c) Tiltråding fra Etikkrådet 28. april 2021 om å utelukke selskap

Saksdokument: Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok en tilråding fra Etikkrådet 28. april 2021 om utelukkelse av selskapet China Grand Pharmaceutical and Healthcare Holdings Ltd. Tiltrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade, jf. det atferdsbaserte kriteriet i Retningslinjene for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 3 første ledd bokstav c).

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- China Grand Pharmaceutical and Healthcare Holdings Ltd utelukkes fra Statens pensjonsfond utlands portefølje.
- Finansdepartementet orienteres om vedtaket.
- Utelukkelsen trer i kraft 1. september 2021. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å gi unntak fra tidsfristen i situasjoner med likviditetsutfordringer eller i andre særskilte situasjoner. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

Sak 110/2021 Tiltråding fra Etikkrådet 28. april 2021 om å sette selskap til observasjon

Saksdokument: Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok en tilråding fra Etikkrådet 28. april 2021 om å sette selskapet Hyundai Engineering & Construction Co Ltd til observasjon. Tiltrådingen er begrunnet med risiko for at selskapet medvirker til eller er ansvarlig for grov korrupsjon, jf. det atferdsbaserte kriteriet i Retningslinjene for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 3 første ledd bokstav e).

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- Hyundai Engineering & Construction Co Ltd settes til observasjon over en periode på fire år.
- Etikkrådet orienteres om vedtaket.
- Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

Sak 111/2021 Tiltråding fra Etikkrådet 28. april 2021 om å oppheve utelukkelse av selskap

Saksdokument: Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

Norges Bank mottok en tilråding fra Etikkrådet 28. april 2021 om å oppheve utelukkelsen av Precious Shipping PCL fra Statens pensjonsfond utland. Selskapet har vært utelukket siden 2018 på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til grove menneskerettighetsbrudd og alvorlig miljøskade gjennom å avhende utrangerte skip til opphugging på strender i Bangladesh og Pakistan. Ifølge Etikkrådets tilråding har ikke selskapet avhendet skip på denne måten siden 2016, og det er derfor ikke lenger grunnlag for å utelukke Precious Shipping PCL.

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- Utelukkelse av Precious Shipping PCL oppheves.
- Finansdepartementet orienteres om vedtaket og anmodes om å sette dato for gjeninkludering i referanseindeksen til ett år etter hovedstyrets beslutning.
- Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

Sak 112/2021 Tiltråding om opphevelse av utelukkelse og opphevelse av observasjoner – produktbasert kullkriterium

Saksdokument: Notat 28. mai 2021 fra NBIM
Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

I Finansdepartementets retningslinjer for observasjon og utelukkelse § 1 fjerde ledd står det at «Banken kan på eget initiativ treffe beslutninger om observasjon og utelukkelse og om oppheving av beslutning om observasjon og utelukkelse, jf. § 2 annet til fjerde ledd.» (§2 annet til fjerde ledd omhandler det produktbaserte kullkriteriet.)

Trond Grande og Patrick du Plessis redegjorde for saksfremlegget. Som resultat av bankens monitorering av selskaper og selskapshendelser la NBIM frem tilråding om opphevelse av utelukkelse og observasjon av selskaper.

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og utvalgets innstilling.

Hovedstyret sluttet seg til innstillingen fra utvalget:

- Utelukkelse av Empire District Electric Company oppheves.
- Utelukkelse av Anglo American PLC oppheves, gitt at utskilling av virksomheten knyttet til produksjon av termisk kull er gjennomført som planlagt innen hovedstyrets møte 23. juni 2021.
- Observasjon av EDP - Energias de Portugal S.A., Endesa S.A., Portland General Electric Co (PGE) og Enel SpA oppheves.
- Finansdepartementet orienteres om vedtakene.

- Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av beslutningen.

Sak 113/2021 SPU – Forventninger til selskaper om biologisk mangfold og økosystemer

Saksdokument: Notat 28. mai 2021 fra NBIM
Notat 16. juni 2021 fra Eierskapsutvalget

Mandatet for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland § 1-3 sier at «God avkastning på lang sikt anses å avhenge av en bærekraftig utvikling i økonomisk, miljømessig og samfunnsmessig forstand». NBIM har i lengre tid arbeidet med å identifisere miljømessige og samfunnsmessige forhold som kan påvirke selskaperens avkastning. Forventningsdokumenter danner et prinsipielt grunnlag for og gir en plattform for utøvelse av eierskap.

Trond Grande og Carine Smith Ihenacho redegjorde for saksfremlegget og utkastet til forventningsdokument om biologisk mangfold og økosystemer.

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i eierskapsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og kom med innspill og merknader. Hovedstyret sluttet seg til at det publiseres et forventningsdokument om biologisk mangfold og økosystemer. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille forventningsdokumentet i tråd med hovedstyrets merknader.

Sak 114/2021 Det norske finansinitiativ (NFI)

Saksdokument: Notat 17. juni 2021 fra NBIM

NFI ble opprettet av hovedstyret i Norges Bank i 2010. Formålet var å bidra til å styrke forskning og undervisning i finans ved akademiske institusjoner i Norge, samt å støtte akademisk forskning på områder av særskilt relevans for den langsiktige forvaltningen av Statens pensjonsfond utland.

Øystein Olsen og Trond Grande redegjorde for saksfremlegget og forslag til endringer i forhold til dagens NFI.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og sluttet seg til forslaget om å endre innretningen av bidraget til forskning og undervisning ved å etablere et nytt felles program for hele Norges Bank, som kan bidra til bredde og kvalitet på undervisningen i emner innen makroøkonomi og finansiell økonomi ved akademiske institusjoner i Norge.

Sak 115/2021 SPU – Salg av eiendom i Europa

Saksdokument: FORTROLIG (C3) notat 11. juni 2021 fra NBIM
FORTROLIG (C3) notat 18. juni 2021 fra Risiko- og investeringsutvalget

Nicolai Tangen og Trond Grande redegjorde for saksfremlegget.

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og godkjente at NBIM kan selge eiendommen eller aksjene i selskapet som eier eiendommen for en netto salgssum på minimum *[sladdet tekst]*, gitt at forutsetningene for transaksjonen ikke endres vesentlig.

Saken forelegges hovedstyret på nytt dersom forutsetningene for transaksjonen, herunder netto salgssum, endres vesentlig.

Sak 116/2021 SPU – Gjennomgang av finansielle instrumenter, markeder og utstederland

Saksdokument: FORTROLIG (C4) notat 11. juni 2021 fra NBIM
Notat 18. juni 2021 fra Risiko- og investeringsutvalget

Hovedstyret fastsatte i møtet 28. oktober 2020, med bakgrunn i forvaltningsmandatet fra Finansdepartementet § 3-10 første ledd, et rammeverk for godkjenning av finansielle instrumenter, markeder og utstedere av statsobligasjoner. Rammeverket beskriver hvilke datakilder og vurderinger som vil ligge til grunn for slik godkjenning, og hvordan prosessen skal gjennomføres. Hovedstyret ba NBIM komme tilbake med et opplegg for regelmessig gjennomgang av fornyelser og nye godkjenninger av instrumenter, markeder og utstederland.

Trond Grande og Dag Huse redegjorde for saksfremlegget.

Øystein Olsen redegjorde for drøftingen i risiko- og investeringsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok gjennomgangen av finansielle instrumenter, markeder og utstedere av statsobligasjoner til etterretning.

Hovedstyret sluttet seg til vurderingene og forslagene til godkjenning av finansielle instrumenter, markeder og utstedere av statsobligasjoner. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å fastsette tidspunkt for offentliggjøringen av oppdaterte lister for godkjente finansielle instrumenter, markeder og utstedere av statsobligasjoner.

Sak 117/2021 Orientering om aktuelle saker i kapitalforvaltningen

Nicolai Tangen orienterte om aktuelle saker i kapitalforvaltningen, herunder:

- Resultatutviklingen i SPU i kvartalet.
- Pågående aktiviteter på investeringssiden.
- Planer for NBIMs deltakelse under Arendalsuka.
- Oppstart av sommerprogram for studenter.
- "Welcome Back" initiativ i august.

Sak 118/2021 Godkjenning av protokollen fra hovedstyrets møte 26. mai 2021

Saksdokument: Utkast til protokoll

Hovedstyret godkjente protokollen fra hovedstyremøtet 26. mai 2021.

Sak 119/2021 Intervaller for fastlønn til ledergruppen i NBIM

Saksdokument: FORTROLIG (C3) notat 15. juni 2021 fra NBIM
Notat 17. juni 2021 fra Godtgjørelsesutvalget

Arne Hyttnes redegjorde for drøftingen i godtgjørelsesutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok stillingskalibreringen av ledergruppestillinger i NBIM til etterretning. Hovedstyret fastsatte normalintervaller for fastlønn for ledergruppestillingene i NBIM i tråd med forslaget. Leder for NBIM kan i enkelte tilfeller fastsette lønn som avviker fra intervallene, basert på individuelle vurderinger. Eventuelle avvik rapporteres til hovedstyret ved første anledning.

Sak 120/2021 Endring av lønnstak for ansatte i sentralbankvirksomheten som rapporterer til sentralbanksjefen

Saksdokument: Notat 15. juni 2021 fra sentralbanksjefen
Notat 19. juni 2021 fra Godtgjørelsesutvalget

Øystein Olsen redegjorde for saksfremlegget.

Arne Hyttnes redegjorde for drøftingen i godtgjørelsesutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av. Utvalget anbefalte hovedstyret å følge sentralbanksjefens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og ga sin tilslutning til at det fastsettes intervall med lønnstak for ledere og andre som rapporterer til sentralbanksjefen, i tråd med forslaget. Sentralbanksjefen kan i enkelte tilfeller fastsette lønn som avviker fra intervallet basert på individuelle vurderinger. Eventuelle avvik rapporteres til hovedstyret ved første anledning.

Sak 121/2021 Erstatningsansvar for styremedlemmer – oppfølging

Saksdokument: Notat 18. juni 2021 fra juridisk direktør

Marius Ryel redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok redegjørelsen om erstatningsansvar for hovedstyremedlemmer til etterretning.

Sak 122/2021 Styreverv i Norges Banks Pensjonskasse (NBPK)

Saksdokument: Notat 14. juni 2021 fra sentralbanksjefen

Øystein Olsen redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok saken til etterretning.

Sak 123/2021 Plan- og budsjettprosess for Norges Bank 2022

Saksdokument: Notat 17. juni 2021 fra Norges Bank Administrasjon (NBA)

Ørjan Agdesteen redegjorde for plan- og budsjettprosessen for Norges Bank 2022.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok planen for budsjettarbeidet for 2022 til etterretning. Hovedstyret understreket viktigheten av oppmerksomhet om kostnadsnivået, og sluttet seg til prinsippene og ambisjonsnivået for det videre budsjettarbeidet.

Sak 124/2021 Strategi 2022 – Én bank: Status for NBAs gevinstrealiseringsplan midtveis i strategiperioden

Saksdokument: Notat 18. juni 2021 fra Norges Bank Administrasjon (NBA)

Jane Haugland redegjorde for status for NBAs gevinstrealiseringsplan.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling tok oppdatert status for gevinstrealiseringsplanen for NBA til etterretning.

Sak 125/2021 Orientering om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten

Sentralbankledelsen orienterte om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten, herunder:

- Rentebeslutningen 16. juni og hovedpunkter fra Pengepolitisk rapport 2/2021 (PPR).
- Status for programmet med modernisering av IT-plattformen i sentralbankvirksomheten (DiffIT) pr juni 2021.
- Orientering om aktiviteter som er gjennomført, startet opp eller planlagt i Norges Bank som følge av Schrems II.
- Utnevnelsen av Øystein Børsum som ny visesentralbanksjef, med tiltredelse 2. august 2021.

Sak 126/2021 Eventuelt

Hovedstyret utvekslet synspunkter på gjennomføringen av møtet, herunder hva som er hensiktsmessig deltakelse fra administrasjonen.

Sentralbankledelsen orienterte om mulig sak til hovedstyrets møte i august.

Saker til orientering:

- Orientering om status for DiffIT-programmet Q2 2021
Notat 9. juni 2021 fra Markeder og IKT
- Orientering om Schrems II-arbeidet i Norges Bank
Notat 15. juni 2021 fra GRC
- Endret rapportering om etterlevelse av mandatsbestemmelser SPU
Notat 1. juni 2021 fra NBIM
- NBIM Report – GPFG Performance and Risk - May 2021
- Protokoll fra møtet i risiko- og investeringsutvalget 19. mai 2021
- Protokoll fra møtet i godtgjørelsesutvalget 23. april 2021
- Norges Banks likviditetspolitikk: Prinsipper og utforming
Norges Bank Memo nr. 3 2021 (juni 2021)
- Årsplan for hovedstyret 2021